

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психології і туризму

СИЛАБУС

ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ

<i>Спеціальність</i>	035 Філологія
<i>Освітня програма</i>	Новогрецька мова і література, друга іноземна мова, переклад
<i>Освітній рівень</i>	перший (бакалаврський) рівень
<i>Статус дисципліни</i>	вибіркова

Київ – 2023

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ІМ'Я	Федько Світлана Леонідівна
Наукова ступінь	кандидат психологічних наук
Посада	доцент кафедри психології і туризму
Місце роботи	КНЛУ, кафедра психології і туризму
Адреса кафедри	м. Київ, вул. Велика Васильківська, 73, КНЛУ, І корпус, 901 ауд.
Контакти	роб. тел. (044) 287-14-25
E-mail	svitlana.fedko@knlu.edu.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів	- 3
Загальна кількість годин	- 90
серед них:	лекційних - 14
	семінарських - 16
	самостійна позааудиторна робота - 60
Мова викладання	українська
Консультації	за окремим погодженням зі здобувачами освіти
Формат консультацій	наживо та дистанційно на корпоративній платформі Microsoft Teams

1. АНОТАЦІЯ

Дисципліна «Психологія спілкування» є структурним компонентом теоретичної та практичної підготовки майбутніх фахівців та, водночас, є вибірковою дисципліною. Курс спрямований на розвиток професійно значущих якостей особистості, формування відповідних комунікативних вмінь і навичок, сприяння формуванню індивідуального стилю професійної діяльності.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета курсу – сформувати у студентів основи культури ефективного спілкування, сприяти формуванню психологічних і моральних якостей, що забезпечують ефективну професійну самореалізацію, а також конструктивне міжособистісне спілкування.

4. СТРУКТУРА КУРСУ

№ п/п	№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин			
		Разом	у тому числі		
			Лекції	Семинарські/ практичні заняття	Самостійна робота
Модуль 1. ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ					
<i>Змістовий модуль 1. Сприймання та розуміння у спілкуванні</i>					
1	Тема 1.Процес спілкування. Види спілкування. Функції спілкування. Цілі та мотиви спілкування.	13	1	2	10
2	Тема 2. Розуміння у спілкуванні. Бар'єри розуміння.	13	1	2	10
3	Тема 3. Механізми сприймання індивідами один одного. Ефекти соціальної перцепції у спілкуванні.	14	2	2	10
	Разом за змістовим модулем 1	40	4	6	30
<i>Змістовий модуль 2. Спілкування як соціальна взаємодія</i>					
1	Тема 1. Семантика та смисли у спілкуванні. Розуміння комунікативної ситуації. Помилки у розумінні вербальної комунікації.	9	2	2	5
2	Тема 2.Ефективність спілкування. Ефективне слухання.	9	2	2	5
3	Конфлікти в міжособистісному спілкуванні. Види конфліктів. Стратегії поведінки в конфліктних ситуаціях.	18	4	4	10
4	Тема 3. Маніпуляція у міжособистісному спілкуванні. Способи захисту від маніпуляції.	14	2	2	10
	Разом за змістовим модулем 2	50	10	10	30
	Усього годин за модулем 1	90	14	16	60

4. ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ

- На заняттях необхідно мати з собою гаджети для роботи у мережі Інтернет.
- Доступ до платформ Microsoft Teams з ПК чи мобільного гаджету.
- Інсталюваний на ПК або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office.

5. ПРАВИЛА ТА НОРМИ НАВЧАННЯ

Студент зобов'язаний: дотримуватися кодексу академічної доброчесності; виконувати завдання в межах освітньої програми та досягати визначених освітньою програмою результатів навчання.

5.1. Правила комунікації

Здобувач вищої освіти повинен мати активовану електронну пошту на платформі Microsoft Outlook (обліковий запис надається Університетом). Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка принаймні раз на тиждень поштової скриньки в Microsoft Outlook та перегляд новин академічної групи (поток) у заздалегідь узгоджених месенджерах (Viber / Telegram). Усі письмові запитання до викладача стосовно курсу повинні надсилатися на електронну пошту.

5.2. Відвідування занять

Відвідування занять для здобувача вищої освіти є обов'язковим незалежно від того, відбуваються вони наживо чи у дистанційній формі через мережеву платформу. Поважними причинами для неявки (неучасті) на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, що необхідно підтвердити відповідними документами. Про це необхідно попередити старосту групи. Практичні (семінарські) заняття, експрес-контролі, колоквиуми не проводяться повторно, оцінки неможливо отримати під час консультації.

5.3. Політика щодо перескладання

У разі отримання незадовільної оцінки перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин, підтверджених документально. В іншому випадку перескладання не дозволяється. Інші скарги щодо оцінок можуть вирішуватися за звертанням до омбудсмена КНЛУ в установленому порядку.

5.4. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу або після завершення сесії здобувачам вищої освіти пропонуються анкети, заповнення яких передбачає повну анонімність і слугує важливою складовою освітнього процесу, забезпечуючи зворотний зв'язок, що дозволяє оцінювати ефективність запропонованих методів навчання та врахувати пропозиції студентів. Водночас таке ж анкетування проводиться і серед викладачів заради забезпечення паритетності в узагальненій оцінці освітнього процесу.

5.5. Правила щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність – необхідна умова підготовки професіонала. Вона базується на недопущенні практики списування, плагіату, виконання роботи із

залученням зовнішніх ресурсів та осіб, фабрикації фактів чи вигадування даних при виконанні навчальних завдань. Здобувач вищої освіти несе персональну відповідальність за авторство та достовірність поданої на перевірку контрольної або модульної контрольної роботи. Правила академічної доброчесності регулюються Етичним кодексом КНЛУ.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

У структурі кожного модуля з навчальної дисципліни «Психологія спілкування» оцінюються такі складники:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
------------------------------	-------------------------------	-------------------------------

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів

Аудиторна робота студентів включає семінарські та/або практичні заняття.

«5»	студент демонструє вільне володіння матеріалом теми семінару; вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та першоджерела; вміє вводити та використовувати власні класифікації, аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки
«4»	студент демонструє задовільне володіння матеріалом теми семінару; відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та вивчення першоджерел; допускає несуттєві (які кардинально не міняють суть) помилки у визначенні понять та категорій і т.ін.
«3»	студент частково володіє матеріалом теми семінару; формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначенні понять та категорій і т.д.; нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання
«2»	студент демонструє нездатність розкрити питання семінару; допускає багато суттєвих помилок у визначенні понять та категорій і т.ін.

Рейтинговий бал за роботу протягом семестру обчислюється шляхом помноження середнього арифметичного оцінок за аудиторну та самостійну роботу студента (середнє арифметичне округлюється до десятої частки) на 10.

Рейтинг кожного модуля обчислюється однаково для всіх навчальних дисциплін.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів. До самостійної роботи студентів відносяться: реферування рекомендованої літератури, підготовка наукових оглядів, презентацій із зазначеної теми, підготовка доповідей на семінарах, творчих проектів тощо.

Критерії оцінювання включають: повноту і логічність розкриття обраної теми, її відповідність науковим фактам і теоріям, стилістичну та орфографічну грамотність, коректність висновків, якість презентації та відповідність оформлення літератури прийнятим стандартам.

«5»	студент демонструє вичерпне висвітлення обраної проблематики, чіткий виклад матеріалу, ґрунтовний аналіз, використання інформації широкого діапазону, творче оперування матеріалом, робота виконана правильно і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань
«4»	наявне якісне реферування матеріалу з обраної проблематики, але з уривчастим аналізом матеріалу; робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, відбиває належний рівень знань; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань.
«3»	Студент виконав систематизований та логічний виклад матеріалу, але робота містить помилки, відбиває недостатній рівень знань та недостатню сформованість умінь оформлення та представлення та роботи
«2»	Студент здійснив фрагментарне викладення матеріалу, не зрозумів змісту основних положень, не сформулював належні висновки, що впливають з опрацьованого матеріалу, не підготував належну презентацію

Структура модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульні контрольні роботи з усіх дисциплін.

Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

• для дисципліни «Психологія спілкування»:

«відмінно»	– 50 балів;
«добре»	– 40 балів;
«задовільно»	– 30 балів;
«незадовільно»	– 20 балів.
Неявка на МКР	– 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

«5»	при виконанні завдання студент показав широку обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, розуміння принципів підходу до емпіричного вивчення психологічних феноменів, вміння самостійно проводити аналіз психологічної ситуації або емпіричних даних та формулювати коректні і вірні коментарі та висновки.
«4»	при виконанні завдання студент показав достатню обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, розуміння принципів підходу до емпіричного вивчення психологічних феноменів, але виявляє при цьому недостатнє вміння самостійно проводити аналіз психологічної ситуації або емпіричних даних та формулювати коментарі і висновки.
«3»	при виконанні завдання студент показав обмежену обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, низьке розуміння принципів підходу до емпіричного вивчення психологічних феноменів, труднощі у проведенні аналізу психологічної ситуації або емпіричних даних та формулюванні коректних та вірних коментарів і висновків.
«2»	при виконанні завдання студент показав обмежену обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, нерозуміння принципів підходу до емпіричного вивчення психологічних феноменів, невміння проводити аналіз психологічної ситуації або емпіричних даних та формулювати коректні і вірні коментарі та висновки.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Залік

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і, в разі успішного складання, отримують відмітку «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то в залікову відомість виставляється відмітка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС, а також семестровий рейтинговий бал.

Структура заліку

Залік проводиться у формі співбесіди на основі тематичної структури пройденого курсу.

Критерії оцінювання відповіді на заліку:

Зараховано (в шкалі ЄКТС – E та бал 60)	студент демонструє вільне або задовільне володіння матеріалом; вміє самостійно знайти відповідь на проблемні питання; може аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжпредметні та міжпредметні зв'язки
Не зараховано (в шкалі ЄКТС – FX та бал 59 та нижче)	студент показав обмежену обізнаність у змісті матеріалу, незрозуміння принципів підходу до емпіричного вивчення психологічних феноменів, невміння проводити аналіз психологічної ситуації та формулювати коректні висновки.

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
40 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
39 і менше	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

8. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Основна література

1. Максименко С.Д., Забродський М.М. Технологія спілкування (комунікативна компетентність учителя: сутність і шляхи формування). С.Д., Максименко М.М. Забродський– К., 2005.
2. Моргай Л. А. Соціально-психологічні аспекти спілкування в професійній діяльності: навч. посіб. Умань: Візаві, 2021. 179 с.
3. Кравчук Н. П. Психологія конфлікту: навч. посіб. Умань: Візаві, 2019. 191 с.
4. Петрінко В.С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с
5. Філоненко М.М. Психологія спілкування: підруч. для вищ. навч. закл. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 224 с.
6. Eichhorn K., Thomas-Maddox C., Wanzer M. Interpersonal Communication: Building Rewarding Relationships. – Dubuque, IA: Kendall/ Hunt., 2008. – 24 с.

Додаткова література

1. Кара-Мурза С.Г. Маніпуляція свідомістю. Навчальний посібник. Видання друге. – К.: Оріони, 2006. – 528 с.
2. Луцишин Г.І. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. [для студентів, аспірантів і викл. вищ. навч. закл. освіти України]. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2015. 200 с.
3. Москаленко В.В. Психологія соціального впливу. Навч. Пос. – К. Центр учбової літератури, 2007. – 448 с.
4. Основи психології та міжособове спілкування : навч. посіб. / Лариса Володимирівна Засєкіна, Тетяна Володимирівна Пастрик. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. – 184 с.